

ONTWAPENING – MILIEU – MENSENRECHTEN

**Friends of
the Earth**
Vlaanderen & Brussel

Bulletin

zomer
2008

SAVE HUMANS
SOS KLIMAAT

Friends of the Earth bulletin

Driemaandelijks tijdschrift, jaargang 17, nummer 2, zomer 2008

Colofon

Redactie:

Lieve De Kinder, David Heller,
Koen Cornelis

Secretariaatadres

Friends of the Earth,
Vlaanderen en Brussel
Maria Hendrikaplein 5-6,
9000 Gent.
Tel +32-9-242 87 52
Fax +32-9-242 87 51
www.moederaarde.be
belgium@motherearth.org
Open Ma. t/m Vr. 9u-17u

Redactieadres:

Friends of the Earth- redactie:
lieve@motherearth.org

Homepage Bulletin:

www.motherearth.org/bulletin

Rekeningnummer

523-0460460-76 (België)
000-161-8561-19 (NL)

Copyright

Overname en gebruik van
artikels worden aangemoedigd
mits bronvermelding.

Druk: Druk in de Weer, milieu-
vriendelijke inkt en papier.

Lokale FoE Groepen

FoE Brussels (Engelstalig)

Contact: Laura Chapman
info@friendsoftheearth.be
<http://brussels.friendsoftheearth.be>

FoE Brussel (Ned.- & Franstalig)

Contact: Maarten Roels
mroels@vub.ac.be

FoE Ieper

rvv-bestuur@vortnvis.net
<http://rvv.vortnvis.net>

FoE Waasland

Contact: Jos Nemeth
waasland@motherearth.org

FoE Campagnes/Projecten

(Contacteer via FoE kantoor tenzij
anders vermeld wordt)

Kernontwapening

Contact: David Heller
david@motherearth.org
GSM: 0472 342463

Klimaat/Energie

Contact: Geert Neckebroek
geert@motherearth.org

Verarmd Uranium

Contact: Ria Verjauw
C. Meunierstraat 62, B-3000 Leuven
ria@motherearth.org
GSM: 0474 75 66 68
www.motherearth.org/du

Werkgroep Inheemse Volkeren

Contact: Lieve De Kinder
lieve@motherearth.org

Boycott Bush

Contact: Magali Fontanel
magali@motherearth.org
www.boycottbush.org

VRAK: AKtie VRedesbelasting

Contact: Dirk Panhuis
vrak@advalvas.be
<http://surf.to/vrak>

4x4info

Contact: Jeroen Verhoeven
jeroen.verhoeven@motherearth.org
www.4x4info.be

Kempisch Forum Voor Atoomstop

Contact: Jan Claes

COVER:

Wenen, 14 mei 2008 – GLOBAL
2000-Jugendgruppe Oostenrijk
voert actie onder de slogan 'Ook
pinguins willen niet zweten'. Ze
eisen daarmee een sterke klimaat-
wet in Oostenrijk.

Foto:

GLOBAL 2000-Jugendgruppe

Voorwoord

Beste lezer,

Het lijkt stilaan dat de Belgische politiek een gebroken plaat wordt. Discussies over Brussel-Halle-Vilvoorde en de staatshervorming zorgen voor de ene "crisis" na de andere, en palmen dag na dag de krantenkoppen in. Wij vragen ons af of de hete lucht van de Wetstraat medeverantwoordelijk is voor de slechte positie van België wat vermindering van uitstoot broeikasgassen betreft...

Alle grappen terzijde, word het meer dan duidelijk dat er weinig ruimte over is (noch in het parlement, noch in de media) voor andere thema's. Daarom is onze "Big Ask" campagne momenteel van groot belang. Politici moeten aandacht geven aan klimaatverandering, omdat het het belangrijkste milieuthema is dat wij moeten aanpakken. En politici moeten niet alleen aandacht geven, maar ook actie ondernemen. En dat door een sterke en sociale klimaatwet goed te keuren die een jaarlijkse vermindering van broeikasgassen oplegt, naast lange-termijn doelstellingen.

Dat politici zich kunnen en willen bezig houden met andere thema's is evident na de top in Dublin die ons een stap dichterbij brengt bij een wereldwijd verbod op clustermunitie. Opmerkelijk ook is de sterke resolutie tegen verarmd uranium die onlangs gestemd werd in het Europees Parlement.

We hebben jouw hulp nodig om onze politici eraan te herinneren dat klimaatverandering een belangrijk onderwerp is. Je vindt op de volgende pagina's verschillende manieren om de campagne te ondersteunen. Je kan beginnen door de postkaart op te sturen, online of op papier. Vraag je familie en vrienden hetzelfde te doen. Verzamel handtekeningen op straat of help mee op één van de festivals waar we langs gaan. Maar wat je ook doet, laat je zien in Oostende voor de "SoS Klimaat" manifestatie op 10 augustus.

De redactie

Lidmaatschap Friends of the Earth!

Lidmaatschap van FRIENDS OF THE EARTH Vlaanderen & Brussel: Sympatisant: gratis, je ontvangt het magE-zine, gewoon je e-mailadres opgeven via www.moederaarde.be; Lid: minimum 5 euro per jaar, je ontvangt het MagE-zine, Bulletin en korting in Lekker Gec en Komkommertijd; donateur: minimum 2,5 euro per maand, je ontvangt het magE-zine, Bulletin, korting in Lekker Gec en Komkommertijd twee vegetarische restaurants in Gent en 10% korting op FoE merchandise en het jaarverslag. Lidgelden betaal je best door een storting of overschrijving op het nummer 523-0460460-76 (België) of 000-1618561-19 (Nederland) van FRIENDS OF THE EARTH, met vermelding: lidgeld. We moedigen jou sterk aan om je lidmaatschap via een permanente opdracht (zelfde rekeningnummer) te regelen. Hierdoor draag je bij aan de continuïteit van onze werking en wordt het opvolgen zowel voor jou als voor ons een stuk eenvoudiger. Je kan de betalingen maandelijks, jaarlijks of volgens een andere frequentie laten gebeuren. Je kan hiertoe je bank contacteren of een formulier aanvragen bij het secretariaat. In het geval van een permanente opdracht vul je bij de vermelding in: donateur

Friends of the Earth, afdeling Vlaanderen & Brussel, is een pluralistische gewestelijke thematische milieuvereniging. De vereniging benadrukt in het bijzonder de banden tussen milieu en dossiers rond mensenrechten, oorlog en vrede en beklemtoont de noodzaak van internationale samenwerking. De organisatie gebruikt onderzoek, educatie & sensibilisatie, beleids-werk en geweldloze directe actie als hefboomen om haar doelen te verwezenlijken. De vereniging is lid van het Anti-Oorlogsplatform; de Bond Beter Leefmilieu; Ecopower; het Gents Ecologisch Centrum; Netwerk Bewust Verbruiken en het Platform voor Biologische Landbouw. Internationaal is de vereniging lid van Friends of the Earth international en aangesloten bij Abolition 2000 - het internationaal netwerk voor de afschaffing van kernwapens - en het International Peace Bureau.

De verantwoordelijkheid voor de artikelen in het Friends of the Earth bulletin ligt bij de auteurs zelf.

Friends of the Earth is een Netwerkproject. Je kan ons steunen door Kerkelaparen, ons nummer is: 96/0004. Je kan ons ook steunen via Dynamosporen. Indien je geïnteresseerd bent om ons op deze wijze te steunen kan je contact opnemen met het FoE secretariaat of met Triodos bank (02/548 28 29).

David Heller en Koen Cornelis

Met gemiddeld 16,4°C was mei 2008 de warmste meimaand sedert het begin van de waarnemingen in ons land in 1833. Dit weerhield er ons niet van om handtekeningen te verzamelen op festivals en in de straten, maar het is een triest feit dat klimaatverandering de frequentie van extreme weerspatronen nog zal doen toenemen. Van de tien warmste jaren ooit waren er 9 in de laatste 10 jaar. Maar het zijn niet alleen onze recordboeken die de gevolgen van klimaatverandering zullen ondervinden. Zo is de voedselprijs al merkbaar gestegen in België en lijden miljoenen mensen wereldwijd onder voedseltekorten mede veroorzaakt door de onvoorspelbare weerspatronen. Ook onze biodiversiteit wordt bedreigd door veranderende weerspatronen waardoor habitats vernietigt worden. Stijgende zeespiegels bedreigen

daarnaast de kustbevolking van lagergelegen regio's.

Reden genoeg om iets te doen aan klimaatverandering. Maar het moet dan wel correcte actie zijn. Er zijn vele goede oplossingen voor klimaatverandering zoals energiebesparing, energie-efficiëntie en hernieuwbare energie. Daarnaast zijn er echter ook veel slechte oplossingen die we moeten mijden om ervoor te zorgen dat we niet meer problemen veroorzaken dan we oplossen.

Een toegenomen gebruik van agrobrandstoffen (brandstoffen die gewonnen worden uit voedselgewassen zoals maïs of soja) verhogen alleen maar het risico op voedseltekorten en prijsverhogingen; vooral wanneer dit voedsel een "handelsgoed" wordt dat verhandeld wordt tegen de hoogst mogelijke winst op de financiële markten.

Plannen om de CO2 uitstoot van nieuwe kolencentrales te verminderen door het onder de grond opslaan van CO2 via de zogenaamde "Carbon Capture and Storage" zullen ons voor decennia vastketenen aan een verouderde en vervuilende technologie, met alle gevolgen van dien. Er is natuurlijk een plaats voor fiscale stimuli om mensen aan te moedigen iets te doen tegen klimaatverandering. Maar we kunnen niet alles overlaten aan de vrije markt of aan de consument. We moeten er ook voor zorgen dat deze premies toe-

gankelijk zijn voor iedereen – niet alleen de rijken die het zich kunnen veroorloven te investeren in ruil voor premies. Het mogen niet de armste mensen zijn die opdraaien voor het prijskaartje dat hangt aan het voorkomen van de klimaatverandering!

Kernenergie is echter waarschijnlijk de slechtste oplossing uit het rijtje. De kernindustrie probeert zichzelf te verkopen als een oplossing voor klimaatverandering vanwege lage CO2-emissies. Het is natuurlijk waar dat kernsplijting op zich geen CO2-uitstoot veroorzaakt, maar als je naar de hele levenscyclus kijkt van kernenergie, inclusief het ontginnen en verrijken van uraniumerts, dan krijg je al een ander plaatje. De stap van uraniumverrijking roept het meest vragen op, aangezien de energie die gebruikt wordt afkomstig is uit fossiele bronnen. Uranium is een eindige grondstof, dus hoe meer de reserves opgebruikt worden, hoe slechter de kwaliteit van het erts en hoe meer energie er nodig is om het te verrijken. Sommige auteurs suggereren zelfs dat op een bepaald punt de energie die nodig is om kernenergie te produceren groter zal zijn dan deze die ermee opgewekt wordt. Als je dan weet dat nieuwe kerncentrales een enorm lange bouwtijd hebben, en dat ze niet kunnen helpen bij het vervangen van de energie die nodig is voor transport, landbouw of andere

Lees verder op pag. 4

Vervolg van pag. 3

energie-intensieve industrieën dan kom je al snel tot de conclusie dat kernenergie helemaal geen oplossing is voor klimaatverandering.

Kernenergie is niet enkel een onaanvaardbare oplossing, ervoor kiezen heeft als gevolg dat het geld afgewend wordt van

de goede oplossingen. De huidige onzekerheid rond de kernuitstap in België creëert een onzeker investeringsklimaat voor hernieuwbare energie – omdat niemand weet hoe de energiemarkt er binnen 10-20 jaar zal uit zien.

SOS Klimaat: Bouw een dijk tegen klimaatverandering.

Klein Strand van Oostende, zondagnamiddag 10 augustus 2008

Word figurant in de nieuwe film van Nic Balthazar.

Op zondag 10 augustus 2008 krijg je op het strand van Oostende de kans aan onze politici te vragen iets te doen tegen klimaatverandering.

Nic Balthazar (regisseur Ben X) maakt die dag een film tegen de klimaatverandering op het klein strand en hij wil dat JIJ erbij bent.

Het idee is om met een massaal aantal acteurs een dijk te bouwen om de stijgende zeespiegel tegen te houden, en met gigantische menselijke letters de boodschap overweldigend duidelijk te spellen. Zodanig dat ook politici begrijpen dat de bevolking van hen meer vraagt dan loze woorden.

Top-DJ's als Adriaan Van den Hoof zorgen er voor dat het tegelijkertijd een memorabel feest wordt! Een ware summer of love, maar meteen ook een originele manier om je stem keihard te laten horen.

We moeten de oplossing voor klimaatverandering niet enkel in de handen van consumenten of de vrije markt laten. Onze politici moeten in actie komen. We horen veel blabla, maar we zien weinig boem-boem. Onze "Big Ask" is een vraag naar een sterke én sociale klimaatwet; met een jaarlijkse vermindering van broeikasgassen van 3%.

Iedereen die bezorgd is om deze planeet is welkom!

Zondag, 10 augustus, vanaf 14 uur, op het "Klein Strand" (het stuk strand dat dichtst bij het station ligt, vlak naast de vaargeul).

Het feest gaat verder met een act van Vive La Fête op de Paulusfeesten in Oostende (www.paulusfeesten.be).

Meer info: www.thebigask.be info@thebigask.be
tel: 09 242 87 52 gsm: 0472 342 463

De Big Ask campagne zegt: "Kernenergie is geen oplossing voor klimaatverandering".

Op 26 april, de verjaardag van de ramp in Tsjernobyl, ging Friends of the Earth naar de kerncentrale van Doel om de vergeten slachtoffers van de ramp – de soldaten en burgers die naar Tsjernobyl gestuurd werden om de rommel op te kuisen – te eren. Ze riskeerden hun leven, en verloren het ook in vele gevallen, in een poging om de verdere spreiding van radioactieve vervuiling te voorkomen. Nadat we verklaringen hadden gehoord, geschreven door mensen die rechtstreeks beïnvloed werden door de ramp, hingen we kleine windmolentjes aan de hekkens van Doel, als symbool van hernieuwbare, veilige energie.

Vul deze postkaart in en stuur ze terug naar: Friends of the Earth, K. M. Hendrikaplein 5, B-9000 Gent.

Indien je wil kan je meer exemplaren en posters (A2) bestellen via www.thebigask.be of info@thebigask.be. Je kan daar ook de kaart elektronisch invullen en versturen.

ACTIE

Aan de voorzitters van de democratische partijen

Geachte Mevrouw/Heer Voorzitter,

We weten allemaal dat klimaatverandering een serieus probleem is. De planeet wordt warmer en warmer en ons weer hoe langer hoe chaotischer. Wetenschappers bevestigen dit.

De mensen willen dat politici doeltreffende actie ondernemen om de klimaatverandering te voorkomen.

Daarom vragen we dat jullie een klimaatwet steunen die:

- jaarlijkse reducties in broeikasgassen in België en de gewesten vooropstelt
- ambitieuze middellange en lange-termijn doelen stelt voor de reducties, als onderdeel van een Europese strategie
- onafhankelijke controle van de reducties verzekert, met jaarlijkse rapportage naar het parlement

Graag een seintje dat u en uw partij de klimaatwet steunen!
Hoogachtend,

naam _____

adres _____

_____ postcode ____

gemeente _____

e-mail _____

☐ Hou me op de hoogte over de Big Ask ☐ Ik wil helpen de campagne bekend te maken

☐ Ik wil me aansluiten bij een lokale Big Ask groep

U kan deze postkaart ook online invullen op: www.thebigask.be

Aan de voorzitters van de democratische partijen

Friends of the Earth
K. Maria Hendrikaplein 5
9000 Gent

Voorstelling van een FoE Themagroep:

Kempisch Forum Voor Atoomstop

Een kijk onder het deksel van de nucleaire vuilbak

Lea De Groof

Jan. 2007 Mol – Protest van Friends of the Earth, het Kempisch Forum voor Atoomstop en de nieuwe Kempische actiegroep 'Klein Verzet', tegen de aankomst van het dertiende transport verglaasd hoogradioactief afval aan het station te Mol. – Foto: Indymedia

Het Kempisch Forum voor atoomstop is een actiegroep van verontruste en milieubewuste burgers uit de noorderkempen gesteund door de milieuverenigingen Greenpeace, Friends of the Earth, Bond Beter Leefmilieu en de Groenen. Sinds 1989 strijden wij samen tegen de gevolgen van kernafval en voor het gebruik van duurzame energie i.p.v. de milieuvriendelijke kernenergie.

Vanaf 1958 wordt al het Belgisch kernafval in Mol en Dessel opgeslagen. Het gaat hier om het afval van tientallen jaren kernonderzoek en dat van de kerncentrales in Doel en Tihange. Vroeger in zeer erbarmelijke omstandigheden, maar ten gevolge van het Transnukleair schandaal in 1987 en de vele acties die wij hebben gevoerd is de toestand fel verbeterd. De lozingen van radioactieve elementen in

de lucht en in de rivier Molse Nete zijn sterk gedaald. Maar we blijven zeer waakzaam en vooral zeer sceptisch wat betreft de informatie die Belgoprocess (BP, het bedrijf dat de afvalbehandeling doet) ons geeft. Onafhankelijke experts zijn op het vlak van kernenergie niet te vinden.

De nucleaire activiteiten zijn de laatste jaren gedaald. De ontmanteling van reactoren en andere installaties gaat gepaard met een groeiende hoeveelheid radioactief afval.

... stand van zaken

1 De opwerkingsfabriek Eurochemic werd gesloten wegens te vervuילend en te duur. Deze is bijna volledig ontmanteld.

2 De Moxfabriek Belgonucleaire werd gesloten, deze moet nog ontmanteld worden. De opwerking van Belgische kernbrandstof in Le Hague in Frankrijk is stopgezet omdat deze nodig was voor de Mox-productie, waardoor ook de zeer gevaarlijke transporten van hoog radioactief afval van Le Hague naar Dessel zijn gestopt.

3 De BR1 reactor wordt nog slechts sporadisch gebruikt.

4 De BR3 reactor is bijna volledig ontmanteld.

5 De BR2 reactor draait nog een 60-tal dagen per jaar. Deze reactor is versleten en kost de overheid enorm veel geld om hem draaiende te houden. Het Studiecencentrum voor Kernenergie wil deze vervangen door een nieuwe onderzoeksreactor van de 4de generatie nl. de MYRRHA (Multi-purpose hYbrid Research Reactor for High-tech Applications). Dit is een Europees project dat het S.C.K. graag naar Mol wil halen. Binnen het S.C.K. zijn

de meningen daarover verdeeld wegens te duur! Ook het Kempisch Forum voor Atoomstop is tegen dit project, het is een plutoniumreactor en het gebruik van deze reactor zou een grote stap achteruit betekenen. De Belgische overheid zou deze financiële middelen beter aanwenden voor alternatieve energie.

6 De Cilva-installatie werd enkele jaren geleden gebouwd voor de verwerking van laagradioactief afval. Deze draait momenteel maar op halve kracht, daarom wil Belgoprocess buitenlands afval gaan verwerken.

de toekomst

Wat de opslag en berging van het laag-, middel- en hoogradioactief afval betreft staat er nog heel wat te gebeuren hier in de regio.

Momenteel volgen wij de voorbereidingen voor de oppervlakteberging van het laagradioactief afval op de voet via de vzw Mona, dit is een organisatie opgericht door de gemeente Mol en de nationale instelling voor radioactief afval en splijtstoffen (NIRAS). Wij zijn van oordeel dat bij dit concept het afval onvoldoende controleerbaar en niet terugneembaar is.

De volgende 3 jaar zullen hiervoor de nodige vergunningen moeten worden afgeleverd.

De diepgeologische berging van het middel- en hoogradioactief afval komt in een latere fase aan bod. De diepteberging kan niet in de Boomse kleilaag in de Noorderkempen door de aanwezigheid van de siltlagen (zandlagen) in de kleilaag die waterdoorlatend zijn en door de aanwezigheid van een breuklijn die nog steeds actief is.

Er is nog heel veel werk aan de winkel. Daarom zal het Kempisch Forum voor Atoomstop blijven druk uitoefenen op de Belgische overheid en plannen wij nieuwe acties voor begin volgend jaar rond het MYRRHA-project en het gebouw 127. Dit is één van de bunkers waarvan pas vorig jaar Greenpeace ontdekte dat hierin afval is opgeslagen zonder enige controle en waarvan niemand wist in welke toestand deze vaten zich bevonden. Ondertussen is BP gestart met de controle van deze vaten.

??? Wat weten we nog allemaal niet???

FoE International Kort Nieuws

samenstelling: David Heller en Koen Cornelis

Inheemse volkeren protesteren in New York

De gevolgen van klimaatverandering op inheemse gemeenschappen, en de maatregelen die worden genomen door de geïndustrialiseerde landen om de huidige milieucrisis te tackelen, waren hoofdpunten op de zevende sessie van het United Nations Permanent Forum on Indigenous Issues, dat plaats vond in New York in april. De inheemse volkeren en organisaties die deel namen aan het forum discussieerden over klimaatverandering, culturele diversiteit, het levensonderhoud van inheemse volkeren en nieuwe uitdagingen. Real World Radio interviewde Jana Camacho, een lid van het Friends of the Earth international coördinatieorgaan voor het energie en klimaatprogramma. Ze zei: "Friends of the Earth International is hier om jullie strijd voor klimaatrechtvaardigheid te steunen, om te leren van jullie standpunten en jullie strategieën om met deze crisis om te gaan."

Luister op: www.radiomundoreal.fm/rmr/rmr/?q=en/node/25196

Regenwater oogsten in MO

In april voltooide FOE ME de constructie van 11 oogstsystemen voor regenwater in hun Good Water Neighbours gemeenschappen. De systemen zijn onderdeel van een educatief project waarin studenten van Israël, Jordanië en Palestina regenwater opvangen en het gebruiken om hun toiletten door te spoelen en de schoolgrond te irrigeren. De systemen worden opgevolgd en de data zullen worden gepubliceerd door de studenten op de website van FoE ME in drie talen, zodat ze elkaars bevindingen kunnen vergelijken.

www.foeme.org

Wallonië: van pit tot appel

AdIT (Les Amis de la Terre) Belgique is blij de eerste boomplanting te kunnen aankondigen in het gloednieuwe Conservatory Orchard, in de Hervé streek in Oost Wallonië. Dit project komt voort uit de zorgen omtrent het bijna compleet verdwijnen van de lokale appel, peer, pruim en andere fruitsoorten. AdIT Belgique hoopt dat deze boomgaard een educatieve plek wordt waar het publiek opnieuw in contact kan komen met traditionele methoden van planten, snoeien en

Verdacht hout in EU bouwprojecten

FoE Europe roept de Europese Commissie op om een milieuwetgeving te aanvaarden die moet voorkomen dat illegaal hout verkocht wordt op de Europese markt. Dit volgt op een onderzoek door FoE Nederland dat ontdekte dat illegaal of destructief gekapt hout gebruikt wordt in 4 EU bouwprojecten. Het hout was afkomstig van de Amazone, Centraal Afrika, Rusland en Indonesië, waar grootschalige illegale en destructieve houtkap gebeurt. Het werd bovendien gekocht van malafide handelaren. Op 19 maart presenteerde Friends of the Earth het rapport dan ook aan de EU Commissaris voor Milieu, Stavros Dimas, begeleid door een fanfare van kettingzagen en bijlen. Contact: Anne van Schaik, FoE Nederland, anne.van.schaik@milieudefensie.nl

Oliefabrikanten ondermijnt emissiereducties

Oliemaatschappijen hebben het potentieel om meer dan 10% reducties in broeikasgasen te bereiken zonder gebruik te maken van agrobrandstoffen. Dit is de conclusie van een nieuw FoE Europe rapport. "Extracting the truth: Oil industry efforts to undermine the Fuel Quality Directive" gebruikt de eigen data van de industrie om aan te tonen dat oliebedrijven valselijk beweren dat het doel vooropgezet in de Fuel Quality Directive van de Europese Commissie onbereikbaar is. Het rapport werd vrijgegeven op de dag waarop Shell en BP een gezamenlijke kwartaalwinst bekendmaakten van 14,4 miljard \$

Je kan het rapport downloaden:

www.foeeurope.org/corporates/Extractives/Extractingthetruth_April08.pdf

Korte berichtjes

David Heller en Koen Cornelis

Beleggers op hete kolen

Groene fondsen, duurzame fondsen, en zelfs specifieke 'klimaatfondsen' zijn in. Maar wat heet 'groen'? Welke investeringen verdienen hun groene etiket en welke niet? Welke investeringen dragen écht bij tot oplossingen voor het klimaatprobleem?

De milieuroorganisaties Greenpeace, WWF, BBL, Friends of the Earth en Netwerk Vlaanderen bieden in hun rapport "Beleggers op Hete Kolen" een kritische analyse van groene fondsen. In deze fondsen komen bedrijven voor die investeren in steenkoolcentrales, agro-brandstof en kernenergie. Er is geen enkel fonds dat aan alle strikte criteria voldoet die voorgedragen worden in het rapport, maar het Triodos Values Pioneer Fund komt uit de studie duidelijk als beste naar voor. Dat fonds heeft een duidelijke afbakening van welke bedrijven echt duurzaam zijn en onderwerpt alle bedrijven aan een uitgebreide screening.

Download het rapport van:

www.netwerk-vlaanderen.be

99% van de autoreclames in overtreding van de wet

Volgens de Europese richtlijn over autoreclame 1999/94/EG, moet in alle reclamemateriaal het officiële brandstofverbruik en de CO2-uitstoot van de betrokken voertuigen "gemakkelijk leesbaar zijn en niet minder opvallen dan het hoofdbestanddeel van de in het reclamemateriaal verstrekte informatie". Zowat 99% van de autoreclames in kranten, magazines en op reclamepanelen zijn in overtreding van de wet.

Deze vaststelling heeft voor een grote opschudding gezorgd in zowel de auto- als de reclamewereld. Zeker omdat het gepaard is gegaan met een campagne die mensen aanmoedigt om klacht in te dienen bij het JEP (verantwoordelijke instantie voor de naleving van reclameregels in België).

Doe de test voor jezelf. Zoek de informatie over het officiële brandstofverbruik en de CO2 uitstoot in een autoreclame. Als je ze vindt, staat ze stevast in piepkleine letters. In werkelijkheid is het bijna onmogelijk om de gegevens van de betrokken auto's te lezen, tenzij je er met je neus opzit, en dan nog...

Je kan meer informatie vinden, en ook zelf een klacht indienen via:

www.adverteerCO2.be

Antwoord op parlementaire vraag over eventueel gebruik van uraniumwapens in Afghanistan

Vraag van de heer Dirk Van der Maelen van 29 februari 2008 aan de minister van Landsverdediging (De Crem):

1. Overweegt België wapens met verarmd uranium te gebruiken in Afghanistan ?
2. Zullen Belgische militairen in Afghanistan in contact komen met munitie met verarmd uranium, dat gebruikt wordt door de NAVO-bondgenoten, zoals bijvoorbeeld door Nederland, dat beschikt over munitie met verarmd uranium?

Antwoord van de minister van Landsverdediging van 19 maart 2008, op deze vraag

1. De Belgische Luchtcomponent beschikt niet over munitie met verarmd uranium.
2. De Belgische militairen worden ingezet in het kader van een Belgisch-Nederlands detachement. Daar ook Nederland niet over dergelijke munitie beschikt, zullen onze militairen niet in contact komen met deze munitie.

Meer info: Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers – www.dekamer.be

Europees Parlement stemt massaal voor een verreikende VU (Verarmd Uranium) resolutie

Het Europees Parlement stemde op 22 mei massaal voor een uitgesproken resolutie tegen het gebruik van uranium wapens. Verschillende parlementsleden hebben ook opgeroepen voor een EU en NAVO-wijd moratorium en een wereldwijde ban op deze wapens.

Als reactie op de overweldigende hoeveelheid nieuwe informatie over de gevaren voor de gezondheid door het gebruik van VU, vroeg het parlement aan de EU Raad en de Commissie om studies te ondernemen over de impact van VU in gebieden waar dit al gebruikt werd. Ook vroeg het om een ontplooiingsstop voor troepen in deze gebieden. De resolutie vraagt ook om informatie voor alle getroffen burgers en militairen.

Er wordt ook sterk aanbevolen aan EU en NAVO lidstaten om een moratorium in te stellen op het gebruik van VU en om bestaande inspanningen voor het bereiken van een globale ban te verdubbelen. Tot slot roept het de EU op om het voortouw te nemen indien een link wordt aangetoond tussen uranium wapens en ziekte.

Meer info: www.motherearth.org/du

Brazilië – Mato Grosso do Sul

Mediabezoek van FIAN aan Guarani

Lieve De Kinder*

Met de campagnegroep Inheemse Volkeren werken we samen met FIAN (Food First Information and Action Network), die in het kader van de campagne Face It Act Now, een persbezoek hebben op touw gezet in de staat Mato Grosso do Sul, dat plaatsvond van 6 tot 11 april 2008. Met vier journalisten kwam FIAN langs verschillende gemeenschappen en kampen waar de Guarani Kaiowa momenteel verblijven. Hun grondgebied wordt bedreigd door plantages o.a. voor biobrandstoffen.

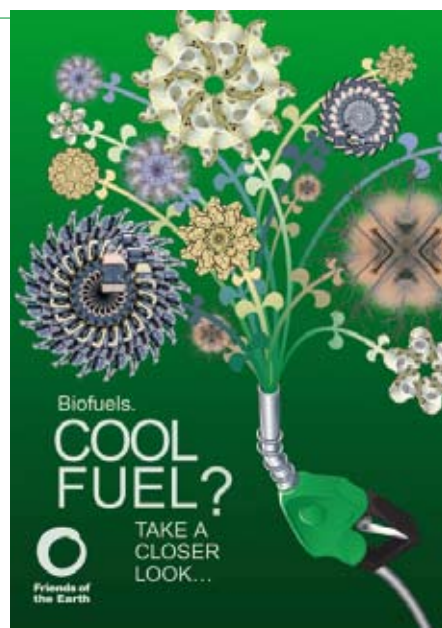
Met eigen ogen konden ze zien hoe elk dorp, elk kamp van de Guarani met gelijkaardige problemen worstelt: te weinig toegang tot voedsel; te weinig en verarmde grond om te bewerken; een constante dreiging van willekeurig geweld, dat op elk moment kan toeslaan.

Er is de onzekerheid over hun grond, zelfs als de regering hen toestaat om terug te keren naar hun oorspronkelijk grondgebied, gebeurt het dat het door het hooggerechts-hof wordt tenietgedaan, ten gevolge van een klacht van grootgrondbezitters in die regio.

De traditonale kruidengeneeskunde dreigt te verdwijnen, omdat de ingrediënten niet meer kunnen gevonden worden door het verdwijnen van het bos. En het medisch team bezit over veel te weinig middelen.

De voedselhulp van de overheid is ontoereikend voor de gemeenschap. Tegelijk is het vernederend ervan afhankelijk te zijn. Voor de Guarani zijn hun echte voedselpakketten hun grond.

Het zwoegen in de suikerrietvelden begint vóór dag en dauw. Te 3 uur 's nachts, wor-

den de Indiaanse arbeiders getransporteerd worden naar de immense plantages, om vanaf 6 uur aan het werk te gaan in de plantages. Daar de indiaanse arbeiders erg gehecht zijn aan hun gemeenschap verkiezen ze deze dagelijkse odyssee boven een langer verblijf van 2 of 3 maanden op de suikerrietplantage zelf. De discriminatie van de indianen is overduidelijk. Niet alleen verdienen ze minder, ook werken ze veel meer, 12 uur in plaats van 8. En dit in een moderne ethanolfabriek, die haar "ethisch" label hoog houdt.

Toch blijven de mensen hopen en wordt er nog steeds gelachen. Overal is de ontvangst om ter hartelijkst. Het streven van de Indianen naar een wereld, waarin ze hun land terugwinnen om hun tradities te kunnen voortzetten, is onverzettelijk.

O povo guarani: grande povo.

Het Guarani-volk is een groot volk.

* Dit artikel werd gebaseerd op informatie van: <http://fian-guarani-nl.blogspot.com>

UITNODIGING

Je komt meer te weten op 30 juni (zie agenda), dan komen Jonas Vanreusel en An Baccaert met ons in gesprek over hun aangrijpende ontmoetingen op de mediareis, en met veel beeldmateriaal.

Lees de weblog

<http://fian-guarani-nl.blogspot.com>

Agenda 2008

Ma 30 juni Benefietmaaltijd **VRAK**, 'Eten voor Vrede', in Komkommertijd, Reep 14, Gent. Deuren open 18.15 uur, maaltijd te 19.00 u stipt. Inschrijven vóór 26 juni via 0499/138855 of vrak@advalvas.be en overschrijven van €20 per persoon, €15 voor kinderen en studenten op rekening 001-1281217-20
www.vrak.be, route zie www.komkommertijd.be

Ma 30 juni Te Geck Gesprek: Braziliaanse indianen in verdrukking door agro-brandstoffen. Infoavond 20u (gratis), Braziliaanse maaltijd vanaf 18u30, €10. Voor de maaltijd op voorhand inschrijven bij katrien.vanoost@hotmail.com. Plaats: GEC, M. Hendrikaplein 5-6, Gent. Zie artikel p6.

Om geen nummer te moeten missen van het Friends of the Earth Bulletin: Wordt lid van Friends of the Earth. Zie pagina 2 voor meer info.

Zo 6 juli, 14u30 Zomerse gedichtenwandeling in het Lappersfortbos met Karel Depelsemaeker, Sabine Luybaert en Staf De Wilde. Met de wereldklanken van het Cactusfestival op de achtergrond. www.regiobrugge.be/lappersfortpoets.php

Oproep voor oud JNM'ers!

Vr 25 tot zo 27 juli Sint Joris Weert: Jubileumfeest Jeugdbond voor Natuur en Milieu (JNM) nav het 25 jarig bestaan (of 50 jaar als jeugdbond). Met excursies, lezingen, beheerswerken, kampvuur. Meer op www.jnm.be, waar je ook kan zien wie al ingeschreven is. Zeg het voort!

Zomertijd=Festivaltijd

Verder ben je ook heel welkom als standhouder op één van de festivals, en om te helpen op de bioburgerstand op de Gentse Feesten, data zie aparte kaders op deze bladzijde. >>>

Nooit meer Hiroshima, Nagasaki, waar ook ter wereld

Op 6 en 9 augustus 1945 waren twee kernwapens van de VS genoeg om honderdduizenden Japanners levend te verbranden in Hiroshima en Nagasaki. Vandaag zijn er circa 26.000 kernwapens ter wereld. Vooral de VS wil haar dominante positie behouden zowel op de grond, als in de lucht, in de zee en in de ruimte. Jan Tamas en Jan Bednar hebben 21 dagen een hongerstaking gehouden om te protesteren tegen de plaatsing van een anti-raketten schild in Tsjechië en in Polen. Dit schild is een belangrijk onderdeel van "Star Wars" en de militaire kernstrategie van de VS. Dit schild in Tsjechië en Polen is bedoeld als verdediging tegen aanvallen uit het Midden-Oosten (Iran). Daarom zegt Rusland dat het dan beter zou zijn om het schild in Kazakstan te plaatsen... In feite willen de VS met zo'n schild Rusland kunnen aanvallen en tegelijkertijd zichzelf beschermen tegen Russische represailles.

Sinds de atoombombardementen door de VS van Hiroshima en Nagasaki zijn klokjes een vredessymbool in Japan. Bij de atoomboom op Nagasaki zwegen de klokken voor een maand. Ze waren begraven onder het atoompuin. In Hiroshima werden de klokken op de heuvel tegenover de haven, na het droppen van de atoombom, constant geluid. Het luiden van de klokken was een teken van hoop en een teken van leven voor de mensen rondom. Later werd er zowel in Hiroshima als in Nagasaki een vredesklok gehangen.

De Japanse vredesklokjes die Friends of the Earth verkoopt zijn een mooi geschenk om je vrienden en familieleden te sensibiliseren voor het probleem van kernwapens.

De vredesklokjes kosten 10 euro per stuk en zijn gemaakt uit een geheime legering van metalen. Dit zorgt voor een heel fijne en mooie klank. Een hibakusha, een overlevende van de kernontploffing in Japan, heeft op het vlaggetje de volgende Japanse tekst in kalligrafisch schrift geschreven: "Nooit meer Hiroshima - Nagasaki waar ook ter wereld".

Meer over de hongerstaking:
<http://abolition2000europe.org/>

Meer over kernwapens:
www.motherearth.org/nuke/intro_nl.php

Bestel je vredesklokje op
www.foeshop.org

Gratis naar Werchter?

10 dagen gratis eten en drank op de Gentse Feesten?

Klinkt misschien te mooi om waar te zijn, maar het kan, dankzij Friends of the Earth en onze klimaatcampagne "The Big Ask". We zijn op zoek naar mensen die zich willen inzetten om de campagne bekend te maken op verschillende festivals deze zomer, over heel Vlaanderen. In ruil ervoor zou je gratis inkom kunnen krijgen voor het festival, en soms gratis eten of drank. Interesse? info@thebigask.be

Gentse Feesten Zat 19 t.e.m Ma 28 juli 2008: We zoeken nog heel veel vrijwilligers voor de bioburgerstand van Lekker Gec. Je zit midden in de sfeer! Per shift gratis een bioburger! Je kan ook helpen bij de voorbereidingen in de keuken. We rekenen op je hulp. Je kan nu al contact opnemen op 09/242 87 52 en 0493/63 57 80 of gentse.fieste@motherearth.org
Info: www.moederaarde.be

Overzicht van komende evenementen:

3 – 6 juli **Rock Werchter** Werchter - www.rockwerchter.be
19 – 28 juli **Gentse Feesten** Gent - www.gentsefeesten.be
26 juli **Ecobeurs JNM** Sint-Joris-Weert (Leuven)

1 & 2 aug **Reggae Geel** Geel - www.reggaegeel.com
14 – 16 aug **Pukkelpop** (ovb) Hasselt - www.pukkelpop.be
5 sep **Skank Your Soul** Dilbeek - www.skankyoursoul.tk